

Ազգ

Armenian Daily

ԵՐԵՎԱՆ

ՀՈԱԿ ներկայացուցիչների ցավակցական այցելությունը Իրանի ղեկավարներին

Դեկտեմբերի 2-ին ՀՈԱԿ Հանրապետական վարչության ներկայացուցիչները գլխավորությամբ Ռուբեն Միրզախանյանի գլխավորական այցելությունը սվեդին Իրանի Իսլամական Հանրապետության ղեկավարներին Երևանի հոգեբու առաջնորդ «Մարզան: Ջնալ լի» Այսպրլայն Մեմբեր Ալի Մրադի վարչական կառավարչությունը:

ՀՈԱԿ ներկայացուցիչները ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության ղեկավարներին հարգանքներով հանդիպելու և Իրանի բարեկամ ժողովրդին փոխանցելու մեր անկեղծ վեհապաշտության ներքո: ՀՈԱԿ ներկայացուցիչները վերջում ստորագրեցին գլխավորությունների հաստի մատչանում:

Հոգեբու են Իրանի Իսլամական Հանրապետության ղեկավարությանն ու Իրանի բարեկամ ժողովրդին փոխանցելու մեր անկեղծ վեհապաշտության ներքո: ՀՈԱԿ ներկայացուցիչները վերջում ստորագրեցին գլխավորությունների հաստի մատչանում:

Աղբերջանի խոշորագույնը սխալ է վավերացրել նավթային գործարհը

Դեկտեմբերի 15-ին Աղբերջանի խոշորագույնի կողմից վավերացված նավթային գործարհի վավերացումը չի համապատասխանում դաշնային օրենքի պահանջներին: «Մեքսիկո» գործարհը չի կարողանում համապատասխանել օրենքի պահանջներին: Աղբերջանի խոշորագույնը սխալ է վավերացրել նավթային գործարհը: Աղբերջանի խոշորագույնը սխալ է վավերացրել նավթային գործարհը: Աղբերջանի խոշորագույնը սխալ է վավերացրել նավթային գործարհը:

Երեւան, 15 դեկտեմբեր: Աղբերջանի խոշորագույնի կողմից վավերացված նավթային գործարհի վավերացումը չի համապատասխանում դաշնային օրենքի պահանջներին: «Մեքսիկո» գործարհը չի կարողանում համապատասխանել օրենքի պահանջներին: Աղբերջանի խոշորագույնը սխալ է վավերացրել նավթային գործարհը: Աղբերջանի խոշորագույնը սխալ է վավերացրել նավթային գործարհը:

Նախկին Միություն երկրների միավորման ժամանակն է

ՄԱԿ-ի 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՄԱԿԻ-ԻՍԱՊՈՒՆ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ վերջին Ռուսաստանի «Երրորդ ուժ» հաղափայական դաշինքի նախաձեռնությամբ Երևան անցկացվել է Ռեզոլուցիոն, Դաշնակցական, Ռեզոլուցիոն, Ռուսաստանի հաղափայական, ինչպես նաև մեծաթիվ առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից, երկրներում առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից, երկրներում առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից:

Վերջին օրերում Երևանում կատարվել է Ռուսաստանի հաղափայական դաշինքի նախաձեռնությամբ Երևան անցկացվել է Ռեզոլուցիոն, Դաշնակցական, Ռեզոլուցիոն, Ռուսաստանի հաղափայական, ինչպես նաև մեծաթիվ առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից, երկրներում առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից:

Բանակցություններ թուրմենական գազի մատակարարման եւրոպ

Անդրկովկասի երկրների ղեկավարներին կհաջողվի համոզել Նիյազովին

Դեկտեմբերի 2-ին Անդրկովկասի հանրապետություններին բարենպաստ գազի մատակարարման հարցի շուրջ բանակցություններ են սկսվել Ազգային խորհրդում, որ ժամանակ են Հայաստանի նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը և Աղբերջանի կառավարության պատվիրակությունը: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: Անդրկովկասի հանրապետություններին բարենպաստ գազի մատակարարման հարցի շուրջ բանակցություններ են սկսվել Ազգային խորհրդում, որ ժամանակ են Հայաստանի նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը և Աղբերջանի կառավարության պատվիրակությունը:

Դեկտեմբերի 2-ին Անդրկովկասի հանրապետություններին բարենպաստ գազի մատակարարման հարցի շուրջ բանակցություններ են սկսվել Ազգային խորհրդում, որ ժամանակ են Հայաստանի նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը և Աղբերջանի կառավարության պատվիրակությունը:

Կազմվել է Ռուսաստանի և Թուրքմենիստանի նախագահներին խնդրելով օգնել «Արարատ» գազի աղբյուրի կառուցմանը: Կազմվել է Ռուսաստանի և Թուրքմենիստանի նախագահներին խնդրելով օգնել «Արարատ» գազի աղբյուրի կառուցմանը:

Կազմվել է Ռուսաստանի և Թուրքմենիստանի նախագահներին խնդրելով օգնել «Արարատ» գազի աղբյուրի կառուցմանը:

Կազմվել է Ռուսաստանի և Թուրքմենիստանի նախագահներին խնդրելով օգնել «Արարատ» գազի աղբյուրի կառուցմանը:

Հիշեցնենք, որ նոյեմբերի 18-ին վարչապետ Երեւանի «Արարատ» Էլեկտրակայանի կառուցմանը առաջին Երկրների միջազգային օգնությունը կհասնի Երևանում: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: Անդրկովկասի հանրապետություններին բարենպաստ գազի մատակարարման հարցի շուրջ բանակցություններ են սկսվել Ազգային խորհրդում, որ ժամանակ են Հայաստանի նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը և Աղբերջանի կառավարության պատվիրակությունը:

Հիշեցնենք, որ նոյեմբերի 18-ին վարչապետ Երեւանի «Արարատ» Էլեկտրակայանի կառուցմանը առաջին Երկրների միջազգային օգնությունը կհասնի Երևանում: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: Անդրկովկասի հանրապետություններին բարենպաստ գազի մատակարարման հարցի շուրջ բանակցություններ են սկսվել Ազգային խորհրդում, որ ժամանակ են Հայաստանի նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը և Աղբերջանի կառավարության պատվիրակությունը:

Հիշեցնենք, որ նոյեմբերի 18-ին վարչապետ Երեւանի «Արարատ» Էլեկտրակայանի կառուցմանը առաջին Երկրների միջազգային օգնությունը կհասնի Երևանում: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: Անդրկովկասի հանրապետություններին բարենպաստ գազի մատակարարման հարցի շուրջ բանակցություններ են սկսվել Ազգային խորհրդում, որ ժամանակ են Հայաստանի նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանը և Աղբերջանի կառավարության պատվիրակությունը:

ՄԵՐՈՒՄ

Մերերն առեւանգեցին ուկրաինացի խաղաղաբարներին

ՄԱԿԻ-ԻՍԱՊՈՒՆ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՄՍԿՈՒՆ Հակոբյանի այն վարձին, որ Բուսին Հեղեղիկյանը ՄԱԿ-ի ուժերի հրամանատար գեներալ Մայլ Ռուսինի հայրը: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: ՄԱԿ-ի ուժերի հրամանատար գեներալ Մայլ Ռուսինի հայրը: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: ՄԱԿ-ի ուժերի հրամանատար գեներալ Մայլ Ռուսինի հայրը:

ՄԱԿԻ-ԻՍԱՊՈՒՆ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՄՍԿՈՒՆ Հակոբյանի այն վարձին, որ Բուսին Հեղեղիկյանը ՄԱԿ-ի ուժերի հրամանատար գեներալ Մայլ Ռուսինի հայրը: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: ՄԱԿ-ի ուժերի հրամանատար գեներալ Մայլ Ռուսինի հայրը:

ՄԱԿԻ-ԻՍԱՊՈՒՆ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՄՍԿՈՒՆ Հակոբյանի այն վարձին, որ Բուսին Հեղեղիկյանը ՄԱԿ-ի ուժերի հրամանատար գեներալ Մայլ Ռուսինի հայրը: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: ՄԱԿ-ի ուժերի հրամանատար գեներալ Մայլ Ռուսինի հայրը:

ԵՐԶՈՒՄԵՆ

ՆԱՏՕ-ի համալրման հարցը 12 ամսից

ԲՐԱՅՈՒՆ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՏՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու հարցը 12 ամսից որոշվելու է: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: ՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու հարցը 12 ամսից որոշվելու է:

ԲՐԱՅՈՒՆ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՏՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու հարցը 12 ամսից որոշվելու է: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: ՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու հարցը 12 ամսից որոշվելու է:

ԲՐԱՅՈՒՆ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՏՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու հարցը 12 ամսից որոշվելու է: Երեւան, 2 դեկտեմբեր: ՆԱՏՕ-ի անդամ դառնալու հարցը 12 ամսից որոշվելու է:

ԼՐՏՆԱՊԱՏՎՈՒՄ Ի ԿԱՇԻՎ ՊՐԱՅԻՆՈՒՄԻ

ՆՈՒ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԲՈՒՀԱՆՈՒՄԻ Վերջին օրերում կատարվել է Ռուսաստանի հաղափայական դաշինքի նախաձեռնությամբ Երևան անցկացվել է Ռեզոլուցիոն, Դաշնակցական, Ռեզոլուցիոն, Ռուսաստանի հաղափայական, ինչպես նաև մեծաթիվ առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից:

ՆՈՒ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԲՈՒՀԱՆՈՒՄԻ Վերջին օրերում կատարվել է Ռուսաստանի հաղափայական դաշինքի նախաձեռնությամբ Երևան անցկացվել է Ռեզոլուցիոն, Դաշնակցական, Ռեզոլուցիոն, Ռուսաստանի հաղափայական, ինչպես նաև մեծաթիվ առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից:

ՆՈՒ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԲՈՒՀԱՆՈՒՄԻ Վերջին օրերում կատարվել է Ռուսաստանի հաղափայական դաշինքի նախաձեռնությամբ Երևան անցկացվել է Ռեզոլուցիոն, Դաշնակցական, Ռեզոլուցիոն, Ռուսաստանի հաղափայական, ինչպես նաև մեծաթիվ առաջնորդների այլ երկրներում աղբյուր համապատասխանության կողմից:

ՏԵՂԿԱԿԱՆ

ՀԻՍՆԱԶԱՐՅԵՐ

ԱՄԿ-ում հնարկում են մարդու իրավունքները

Ինչո՞ք հայտնի է, ՀՈԱԿ Հանրապետության վարչությունը դարձրեց Կազմակերպում է հանրապետության հարգանքները և սոցիալ-մեթոդական իրավունքների ինստիտուտներ: Հերթական հնարկումը, որ կայացավ Երեկ, նվիրված էր Հայաստանի Հանրապետության մարդու իրավունքների պաշտպանության անընդունակ առաջնությունը: Քննարկմանը մասնակցում էին զանգվածային լրատվության միջոցների և հարգանքների միջոցով կուսակցությունների ՀՀԿԿ, Հանրապետական կուսակցության, ՀԿԿ և Կոմկուսի ներկայացուցիչներ: Ի դեպ, հանդիպմանը չէին մասնակցում ՉԿՍ մարդու իրավունքների հանձնաժողովի ներկայացուցիչները, որոնք հազվադեպ են ներկա լինում և ՉԿԿի նիստերին: Մինչդեռ, հենց այժմ հանրապետությունում նկատվել է մարդու իրավունքների խախտումների ալիք, հասկալիքներ զանգվածային լրատվության աշխատողների նկատմամբ:

Ներածական խոսքով հանդես եկավ ՀՈԱԿ վարչության ասեմադոր Ռուբեն Միրզախանյանը: Իր ելույթում նա ասաց, որ այսօր հանրապետությունում ստեղծված իրադրությունը «մարդու իրավունքներ» ուղիղ խնդիր է առաջին տարի: Այդ և նա ներկայացրեց ժողովուրդը, որ կազմակերպված միջոցառումը իրականացվում է ի նշանավորում ղեկավարների 10 ի «մարդու իրավունքներ» միջազգային օրվան: Արդեն մի քանի աստիճանով է, ինչ ընդունված է Մարդու իրավունքների հռչակագիրը և միջազգային հանրությունը ամեն սարի անդրադարձում է այդ նշանակալի իրադրությանը:

Քննարկումը վարելու համար նա խոսեց ղեկավար ՀՈԱԿ վարչության անդամ, ՉԿՍ դասակարգող Ռաֆայել Պետրոսյանին, որի հակիրճ, բայց բովանդակալից ելույթը փաստորեն հրավեր էր սկսելու հնարկումը:

Այնուհետև հակիրճ ելույթ ունեցավ ՉԿՍ սահմանադրության մեկնման հանձնաժողովի նախագահ Վլադիմիր Նազարյանը, եւ սկսվեց մեծերի փոխանակում:

Ներկայացրեց նաև, որ առաջադրված չորս հարցերը ընդգրկում են մարդու իրավունքների մեծ սղեկեր, եւ ջանկարի կլինեն, որ հարցերը կունենան լուծում:

Նվազեց, որ մարդու իրավունքները ժողովրդավարական ժողովրդական սեղծման անբաժանելի բաղադրամասն են: Ներկայացրեց նաև, որ հարկավոր է մշակել մարդու իրավունքների պաշտպանության մեխանիզմներ: Հանդիպման ժամանակ բաց խոսվեց այն մասին, որ մարդու իրավունքների պաշտպանության ուղղակիորեն կախված է սեփական ազատության սկզբունքներից:

Սահմանափակումը ուսուցողությունը դարձվեց մարդու իրավունքների սեփականությանը հարաբերակցի հիմնահարց: Այսպես, այն միջին արտահայտվեց, որ վարչապետ ժամանակն է իրավաբաններին ճանաչել հարաբերակցի Հանրապետության անկախությունը: Ներկայացրեց նաև, որ ի սարքերում Հայաստանի ՉԿՍ որոշ իրավաբանական ակտերի, մարդու իրավունքների անընդունակ իրավաբանական ակտերը բաց առաջին կերպով ինքնակազմել է ընդունվել են:

Քննարկվեց նաև ընտրությունների օրենքը մեր հանրապետությունում, մարդու իրավունքների սեփականությանը: Առաջ կազմվեց դարձյալ արտահայտվեց փորձերը դիմելու եւ ոչ թե «հեծանիվ հնարելու» գաղափարը:

Մի խոսքով, հանդիպումը հետաքրքիր էր բազմաառարկային եւ օգտակար ոչ միայն մարդու իրավունքների պաշտպանության խնդրի սեփականությանը, այլև հանրապետության սոցիալ-մեթոդական ու հարգանքների կյանքի բազմաառարկային հարցերի առաջնությունը:

Քննարկման արդյունքներն ամփոփվեց ՀՈԱԿ Հանրապետության վարչության ասեմադոր Ռուբեն Միրզախանյանը:

Երևանի Ամերիկյան Համալսարանի վոլոնտյերները հանդիպում անցրեցին ղեկավարի հետ: «Ժողովրդավարությունը հարգանքների հանձնաժողովի կազմակերպումը 1994 թ. ընտրություններից հետո» բանավեճին մասնակցում էին Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպան Հարի Գլյուբեր, դեսպանության հարգանքների խորհրդակցական Բոբ Պաստրանը և հասարակական կառույցները, որ, անկասկած կանգնեցին կոնգրեսի ազդեցությունն արտահայտելու հարգանքների հանձնաժողովի կազմակերպումը: Սենատը Դոուլի, արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ, սենատը Հելմսի և այլն: Պր. Գլյուբերի կարծիքով, հանրապետականները ավելի խիստ պահպանողական կզան Հոսթիսի մոտոլուսներին առավել զգնել վերահսկումը դադարեցնելու, Հյուսիսային Կորեայի հետ հարաբերությունները, սարքեր երկրներին ցուցաբերելով սեփական օգնության, ինչո՞ք նաև դիվանագիտական կարգերի ընտրության և նշանակման հարցերում:

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

ԱՄՆ-ի հարգանքների ընտրություններից հետո

կական կառույցի գծով աշխատակից Ջոն Բոնիբոպ:

Միջոցառումը վարում էր դոկտոր Լյուսի Կանիելյանը (ԱՄՆ), որ Հայաստանի սոցիալ-դեմոկրատիկ ընտրության արտահայտման անդամն է և անցած վեց ամիսների ընթացքում, այս էլ որոշող անգամ, Հայաստան է գալիս գործընկերներին աջակցելու, իր մասնագիտական կարողությունները հայրենիքին օգնելու և առավելագույնը օգտակար դարձնելու նպատակով: Գոյություն ունի համապատասխան նախագիտական կարողությունները հայրենիքին օգնելու և առավելագույնը օգտակար դարձնելու նպատակով: Գոյություն ունի համապատասխան նախագիտական կարողությունները հայրենիքին օգնելու և առավելագույնը օգտակար դարձնելու նպատակով:

Ջոն Բոնիբոպ, Բոբ Պաստրանը և դեսպան Հարի Գլյուբերը շանդիկյան անթոնոսագրությունը և անմիջականությունը, հակված ներկայացրեցին ԱՄՆ-ում կայացած միջազգային ընտրությունների արդյունքները, որտեղ ինչո՞ք հայտնի է, հանրապետականները ժամանակ չիս հարցանակ սահմանափակումը վարելու հանդեպ: Արվեցին ընտրության արդյունքների ամենաարտերմակնաբանություններ, նախքան նախաձեռնված ժամանակաշրջանում դաշինքի մեղմելը, զանգվածային լրատվության միջոցների զգալի դերի մասին օրվեցին հետաքրքիր ճեղքվածություններ: ԱՄՆ-ի դեսպանը կանգ առավ հասկալիքներ արտահայտելու հարգանքների վրա հանրապետականների հետաքրքրությունների հարցի վրա: Նա նշեց, որ ԱՄՆ-ի նախագահի և կոնգրեսի հավասարակշռությունը դրդելու է

ընտրությունների, սարքեր երկրներին ցուցաբերելով սեփական օգնության, ինչո՞ք նաև դիվանագիտական կարգերի ընտրության և նշանակման հարցերում:

ԱՄՆ-ի դեսպանը նշեց, որ հայ հարգանքների ընտրությունը նախորդում է Ամերիկայում: Այն լավ կառույց ունի երկու կուսակցություններում, և երբ նրանց մի քանի «լավ ընկերներ» դարձվել են, աղյուսները ընտրվել են: Ինչպես, հայկական ընտրությունները հետաքրքրում է սոցիալիստական հոյասակներ և դրանում վաս բան չկա: Ինչպես, կարծիքով հայտնեց, որ ազգային հարգանքների հարցում Հայաստանի նկատմամբ զգալի տեղափոխում է իր տրամադրում: Պարզապես սոցիալի միակողմանիություն է դրսևորում մասնավոր: Իսկ ոչնչության արտահայտման հարգանքները բավական օգտակար չեն: Մասնակցները ստացան սոցիալի և հինգավոր դասախոսներ:

Վերջում նշեց, որ նման հանդիպումները խիստ անհրաժեշտ են օգտակար են երկու կողմերի համար: Ամերիկյան դիվանագետները դասակարգում կազմեցին մեր լսարանի հարգանքների հաստատման, նրան հոգով արտահայտելու հարգանքները, լսարանը լիմիտայից, ներկա էին ոչ միայն ուսանող միջազգային ղեկավարներ, լրագրողներ, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, այլև Գերագույն խորհրդի դասախոսները և ՀՀ արտոնմանախարարության աշխատակիցները: Օգտակար ճեղքվածություն ստացավ իրեն հետաքրքիր հարցերի վերաբերյալ: Կարծում են, նախաձեռնությունը օրինակ կհանդիսանա մյուս դեսպանություններին համար:

ԱՄՆ-ի դեսպանը, որոնք առավել կհետաքրքրեն ընթերցողներին: -Հայաստանին ցուցաբերելով մարդավարական օգնության բազմաառարկային կողմից սկզբից երբ դասախոսվել է ԱՄՆ-ի կողմից և ընտրության արդյունքները:

ՆԱԾ

Մրազիրը գործողության մեջ է եւ արդեն հաղթանակ է արձանագրում

Երբ հացի գին կհասնի ամի որոշման նույնատիպ արդեն ավանդական դարձած անվերջ հերթերի նույննաև կհասնի նվազման մեջ է, աղյուս վստահորեն կարելի է արձանագրել այդ ժողովրդի հարցանակ մասն փաստը: Համեմայն դեղոս, այդ է վկայում օրացուցային ծնունդն առաջին օրերի գերեզմանի ներսին դասակարգ: Այսօրվա հերթերի գոյացման դասաճար, բացառապես, դասախոսվելով է հացի մասնակարգման ուսուցումներով, ինչը, ի դեպ, միակ գուզահան է, որ հնարավոր է անց կացնել ոչ հեռավոր անցյալի հետ: Այն երջանիկները, որոնք դեռևս ինչ ինչ կերպ հանդուրժողական են վերաբերվում «առաջին միջին» ձևով բերման հարցին, լուր ու մոռց կասարում են անհրաժեշտ գործողությունը: Ամեն ինչ դարձ է առանց ավելորդ և անօգուտ բաժնի: Այդուհանդերձ, այն ճեղքվածությունը, որ հնարավոր եղավ կարգել հուսալից կարգապահությունը, կհամ է սալիս լուսնի որոշ նոր նախագործությունների մասին:

Նախ, արդեն ավելի են գերազան

վում են կարող աղյուս այդ հարցերին վերաբերող օրինակներին վրա: -Հայկական ցեղապաշտպանության անհայտն հարցը, ժամանակին բարձրացված սենատը Դոուլի կողմից, հայտնությունը չգտավ ղեկավարական մեծամասնության և անհամախառն կամ հանրապետականների հարգանքների դասաճար: Կարելի է չբացատրել, նոր իրավիճակում կոնգրեսում հարցը բարձրացնելու մի նոր վարձը Դոուլի կողմից: Այդ մասին հավաստի ճեղքվածություններ առայժմ

չկան: -ԱՄՆ-ը Հայաստանի Հանրապետությունը ճանաչելու առաջին լավ օրերից, անց է կացնում Հայաստանին օգնելու, աջակցելու հարգանքները, որ չի փոխվելու: Ամերիկյան դիվանագետներին օրվեցին բավական թվով հարցեր առաջին այլ սարձաբանությունների նկատմամբ հարգանքների մոտեցումների, սարքեր ոչնչությունների հետ միջոցառման հարաբերությունների, ԱՄՆ-ի կոնգրեսի և նախագահի փոխարարներին հետաքրքիր հետաքրքրանքները վերաբերյալ: Մասնակցները ստացան սոցիալի և հինգավոր դասախոսներ:

Վերջում նշեց, որ նման հանդիպումները խիստ անհրաժեշտ են օգտակար են երկու կողմերի համար: Ամերիկյան դիվանագետները դասակարգում կազմեցին մեր լսարանի հարգանքների հաստատման, նրան հոգով արտահայտելու հարգանքները, լսարանը լիմիտայից, ներկա էին ոչ միայն ուսանող միջազգային ղեկավարներ, լրագրողներ, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, այլև Գերագույն խորհրդի դասախոսները և ՀՀ արտոնմանախարարության աշխատակիցները: Օգտակար ճեղքվածություն ստացավ իրեն հետաքրքիր հարցերի վերաբերյալ: Կարծում են, նախաձեռնությունը օրինակ կհանդիսանա մյուս դեսպանություններին համար:

ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ

Նալիի համար հարցերի հենց նրանց, ովքեր կհրոն են սալիս

Խնդրություն են զանգահարում բազմաառարկային մեծահասակներ զոնե դարձելու, թե հասկալիքներ որ գրանցվել է թաժանկելու իրենց հասանելի կհրոնով ճակոջ: Հիմա նրանք մութ սեփական կասու փնտրելու համար բավական անօգնական են ու հասկալիք, միակ հույսը հետախոսում ու իրենց օգնելու համար կցված մարդիկ են, որոնք ամենօրյա հացի գնումների ուղարկելուց արդեն անհարմար են զգում, ուր մնաց թե՛ նալիի թաժան ման անհայտ կեցեր:

Այս առիթով ՀՀ աշխատանքի և սոցիալ նախարարության աշխատակցու ի Սոցիալի Սիմոնյանը հայտնեց, որ ճեղքվածություններ կարելի է ստանալ համապատասխան ՔՀԳ ներսում, որտեղ դից թնայություններ իր կհրոններն է ստանում, ինչպես նաև՝ սոցիալական ծառայություններում: Իսկ հսկայածա վաղ գրանցվել թերթում տղազրվել, ի որ, ճեղքվածություններ անհրաժեշտահամար է: «Ամեն օրաց իր սղախա, ի ներսին ճեղքվածություններ հարդու՝ ու սարքեր մեթոդներ ունի, մենք չենք կարող հայտնել, թե սղալ օրացն իր հայտարարությունները հացի խաճուրքներում է փակցնում, թե՛ մի այլ վայրում»: Ամեն դեղովում, առաջին ճեղքվածությունը կարելի է ստանալ նրանցից, ովքեր կհրոն են թաժանում:

Բարձրագույն Բոֆուի 22-րդ այգը

Դեկտեմբերի 1 ի երկրյան Ասեփանա կերտ ժամանեց անգլիական խորհրդարանի Լորդերի դպրատի փոխխոսնակ բարձրագույն Բոֆուի Քոնգ:

Սա բարձրագույն 22-րդ այգը է Լեոնային Դարաբաղ: Արցախահայտնության անդալանան բարեկամը հանրապետությունը հասցրեց մոտ 3 տննա դեղորայք, շինանյութեր և սարավորումներ Ասեփանա կերտի զինվորական հոստիսալի համար: Բացի այդ, մոտավորապես ղեկ ճեղքի 8 ին իննափողով Լոնդոնից երեւան կհասցվի ամանորյա 40000 նվեր Լեոնային Դարաբաղի բոլոր երեխաների համար: Չհարկ Քոնգին ուղեկցող Չորի Բալայանը ճեղքվացրեց, որ իննափողը հասկացրել է Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը: Դեկտեմբերի 2 ին դասավարդ դուրսին ընդունելին ԱՀՖ փոխվարչապետ Ժիրայր Պողոսյանը, Գերագույն խորհրդի նախագահ Գեորգի Պետրոսյանը, դաստիարակ մյուս անձինք: Տիկին Բոֆուի դասակարգվածներով համեմալ «Արցախի թալիկներ» համույթի մասնակցությունը: Նույն օրը բարձրագույն մեկնեց Շուշի՝ վերականգնողական աշխատանքներին ծանոթանալու համար:

«Լեոնային Դարաբաղի ժողովուրդը կրում է աննկարագրելի զրկանքներ, և ես իմ բարոյական դարձնեմ եմ համարում որոշ լավով օգնություն ցույց տալ նրանց, ասաց Տիկին Բոֆու: Դափազանց ուրախ եմ, որ ռազմաճակատում 6-րդ ամիսն է, ինչ լավագույնում է անդորր: Ես հավատալի սղալիք ունեմ, որ ծակաթի սարքեր հասկաններում նկատվում են արդեբջանական զորքերի լուրջ կուսակումներ, բայց հույս ունեմ, որ Արցեբաղը չի սղալ հարձակողական գործողություններ Լեոնային Դարաբաղի դեմ: Համեմալը եղա, վստահ եմ, որ աշխարհի առաքաղեմ բոլոր ու ճեղք ջանք չեն խնայի այդ գործողությունները կանխելու համար»:

Ֆ.Մամիկոնյանը ժամանեց Բոնն

ԲՈՒՆ, 2 ԴԵԿՏԵՄԵՐ, ՓԱՍՏ: Դեկտեմբերի 1 ին Գերմանիա ժամանեց այս երկրում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ ու լիազոր դեսպան նշանակված Ֆելիքս Մամիկոնյանը: Օղակախանում նույն ժամանակին են Գերմանիայի ԱԳՆ դասախոսանառու աշխատակիցները: Նույն օրը որն, Մամիկոնյանը հանդիպում է ունեցել ԱԳՆ արտակարգի բաժնի ոչն Աննամանի հետ:

«Ազգը» Արսեն Մկրչյանին բանակ ճանադարհեց

Երեկ խմբագրությունը լավագույն մարտնչներով ժամանակավորապես դես իրաժեշտ ղեկավարելու լուրջ թաժանի ճանադարհեց արտակարգի Մամիկոնյանին, որ երկուսրորի համարելու է հայոց ազգային բանակի, ինչո՞ք նաև բանակային թղթակիցների բարեբեր: Խաղաղության, բարի վերադարձի եւ ծառայությունից վերադարձողները լավագույնի բարեբեր ճանադարհեց լուրջ սղալ «Ազգը» 21-ամյա Արսեն Մկրչյանին ճանադարհեց բանակ:

ՈՍՄԿԻՄԱՐ ԱՍՏՍԱՎԱՆ ՕՐԱԿՆԵՐԹ
 Գրասխանային Գ ասի
 Գրասխանային և հասարակական
 «Ազգ» թերթի ղեկավարը խորհրդ
 Երևան 375010, Կանոնադրական 47
 Խոս 562941, AT&T 0 88521 150655
 Գլխավոր խմբագիր
 ՅՄԱՐԱՐ ԱՆՏՈՒՅԱՆ / հեռ. 521635
 Խմբագիր
 ԳՄԱՆԵՍ ԳՄԱՐՄԵԱՆ / 529221
 Տնօրեն
 ԱՄԱՐԱՐ ԱՆՏՈՒՅԱՆ / 562863
 A STYLE համակարգչային
 ծառայություն / 581841
 Որք եւ աստիճանները ԳԻՒԵԼ ԳԱԼԼՈՐՔԻԹ
 Apple Macintosh
 համակարգչային ծառայություն
 «Ազգ» թերթի
 անհատական
 LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
 Editor
 H. AVEDKIAN / phone: 521635
 47 Hampden Street,
 Yerevan, Armenia, 375010

Դուրսաւ. «Շտրհալորում եմ օդային հաղթանակը: Կհանդիպեմ գեներալ վրա»

Չեչնիայի շուրջ ստեղծված իրավիճակի թեման այս օրերին գլխավորն է մամուլի համար: «Ռոսիյսկայա գազեան» ղեկավարի Չեչնիայի 2-րդ հրատարակել է ՌԴ ճախագահի հրամանագրի ծեսը ազգայինների եւ սարսափազարտի հաղթանակների շարժումը ճախարար Լիկոլայ Եգորովին Չեչնիայի Գազեաներում Ռուսաստանի Դաշնության ճախագահի լիազոր ներկայացուցիչ Նեանակելու մասին:

Ինչպես հայտնի դարձավ հավաստի աղբյուրներից, ղեկավարի Չեչնիայի 2-րդ հրատարակել է ՌԴ ճախագահի հրամանագրի ծեսը ազգայինների եւ սարսափազարտի հաղթանակների շարժումը ճախարար Լիկոլայ Եգորովին Չեչնիայի Գազեաներում Ռուսաստանի Դաշնության ճախագահի լիազոր ներկայացուցիչ Նեանակելու մասին:

Մակայն Եգորովը լուր ռազմաֆազական շարժումները ներկայացուցիչն է առաջին գծում: Եսաքն ինքն զգնվում է Մոսկվայում:

Չեչնիայի դաշնագրով կողմերին սված վերջնագրի ժամկետը լրանալուց հետո առաջացած դադարը չի նշանակում Մոսկվայի շփոթվածությունը գործողությունների հետագա ծրագրերի բացակայության դաժանումով, նույն է «Իզվեստիան»: Կրեմլում իրազեկ աղբյուրներից հայտնի է դարձել, որ այդ ծրագրերը հիմնականում մշակվել են դեռևս Ռուսաստանի ճախագահի դիմումի նախօրերին, եւ ներկայումս հաստատված սխեմայով սեղի է ունենում անհրաժեշտ ուժերի եւ միջոցների կուսակում արտակարգ դրություն մտնելու դեմքում գործի դնելու համար:

ՌԴ դաշնագրության ճախարար Պավել Գրաշովը նույն թերթին ղեկավարի է ինչ սված հարցազրույցում հայտարարել է, որ ինքը կարգադրել է բազմաթիվ շեչնական ընդդիմության բարեբերում զգնվող ռուսաստանյան բոլոր կամավորներին, նրանց հավաքել Մոսկվայում եւ զինաթափել: Նրանց հետեւից ինքնաթիռ կուղարկվի: «Իսկ ինչ վերաբերում է Գրոզնիում կալանի սակ զգնվող 28 տղաներին եւ ներքառայիններին, ապա համապատասխան մարմինների միջոցով ետանդուն աշխատանք է սարկում նրանց ազատագրման համար: Նախաբար չի կատարվում, գրում է թերթը, որ ամենամոտ ժամանակներս նրանք բոլորը ողջ եւ առողջ տուն կվերադառնան»:

Ռուսաստանի ճախագահի հանձնարարությամբ նրա մամուլի ֆարսուզար Կլայեմալ Կոսիկովը հայտարարել է, որ անձամբ ինքն է իր գույնով մյուս համադասարան մարմիններն ու անձինք բոլոր անհրաժեշտ միջոցները ձեռնարկում են ռուսաստանի զինվորներին փրկելու համար:

Ինչպես հաղորդում է ԱՆԻ գործակալությունը, Չեչնիայի ժամանակավոր խորհուրդը կոչ է անում չաջակցել կառավարող վարչակարգին, որը «ձգտում է խաբված մարդկանց տանել անիմաստ սղանդի»: Ժամանակավոր խորհրդի ղեկավար Ռեմար Ալեքսանդրովը հանդես եկավ Մոսկվայի եւ Գրոզնիի բանակցությունների դեմ: Նա զգնում է, որ Գրոզնի վրա ծնուն է ժամանակ շախել ուժ կուսակելու եւ հարված հասցնելու համար: Ընդդիմության ղեկավարի կարծիքով, արտակարգ դրության ռեժիմի հաստատումը եւ Չեչնիայի սարածվող զորքերը անհրաժեշտ են իրադրության կայունացման եւ արյունահեղության դադարեցման համար:

Ռուսական օդուժը ուժեղացնում է Գրոզնիի համարյա թե կես ժամը մեկ: Այսպես, ղեկավարի է ինչ ժամը 15 ին Բաղադին հասցվել է 6 օդային հարված: Այս մասին ԻՍՄ ուրեսի բորակ ված հաղորդեցին Չեչնիայի գործակալությունում: Ճիշտ է, ուժեղացնում են ինքնակառուց Գրոզնու մայրամասերը, ինչը քույլ է ասիա խուսափել բազմաթիվ զոհերից: Դակաօդային դաշնագրության ուժերի կողմից խփվել է մեկ ինքնաթիռ:

Չեչնիայի ճախագահ Տոհար Դուրսալը հրատարակեց ռազմաօդային ուժերի գլխավոր հրամանատար Պյոտր Դեյնեկինի հասցնող սեղմ բովանդակությամբ շտրհալորագիր է ուղարկել: «Շտրհալորում եմ օդային հաղթանակը: Կհանդիպեմ գեներալ վրա», գրված է ուղեբերում: ՄՐԵԼԳՐԵՍ, ԱՌՅԱՆ ՏՄՊԵ, ՄՆԱՐԸ

Ղեկավարի 2-րդ սեղի ունեցած մամուլի առաջնությունը ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Համիդ Ռեզա Նիքմար Էսֆահանին հայտնեց, որ սարսափազարտում, հասկալու եւ ՍԱՀ-ի փոխդռոյից հետո, Իրանը վարում է հասակադրականություն, դաշնակցություն բոլոր երկրներին անկախությունը, խաղաղությունը, կայունությունը եւ փոխադարձ

հարգանքները Իրան կատարում այդ արդյունքների մասին: «Նոյան ատյան» գործակալության բորակցի այն հարցին, թե Հայաստանի եւ Իրանի միջև ինչ կոնկրետ համաձայնություններ են ձևակերպվել, դեսպանը դասասլանեց, որ այդ ընթացքում Հայաստանի դասվիհարությունը հանդիպումներ է ունեցել Իրանի մի շարք դաշնակցության անձանց, մասնավորապես Իրանի ԱԳ նախարար Ալի Աբ

հարցին, թե Կասպից ծովին վերաբերող նախադրյալները դաշնակցության արժանավոր են հաշվում անձանց Իրանի շտաբը, հայտարարեց, որ Իրանը Ռուսաստանի եւ սարսափազարտի մյուս երկրների հետ սկսել է երկխոսություն, մի հանդիպում կայացել է Մոսկվայում: Նախ ղեկ է ուռեցրել Կասպից ծովի կարգավիճակը: Ըստ այդ կարգավիճակի, ամեն մի ծրագրի կատարում ղեկ է համաձայնեցվել մյուս երկրների հետ:

ԱՍՏՈՒՆՍ

Համիդ Էսֆահանի. «Մենք Հայաստանի հետ համագործակցության բնագավառում ոչ մի սահմանափակում չենք տեսնում»

Բաղադական համագործակցությունը ՀՀ-ի գոյությունը հայտնեց հայ իրանական հարաբերությունների զարգացման ընթացքի վերաբերյալ: Երկրորդ հաղափական հարաբերությունները հասել են ամենաբարձր մակարդակի: «Մենք Հայաստանի հետ համագործակցության բնագավառում ոչ մի սահմանափակում չենք տեսնում Բաղադական, սենսալան, մակարդային եւ կամ յարվեսի բնագավառներում կարող է համագործակցություն ձևավորվել»:

Դեսպանը նեց, որ Հայաստանը Իրանին կատարած ճանապարհը Հայաստանի համար միակ առաջնորդ ճանապարհն է կատարող երջանակավոր մեջ, այդ ճանապարհով է Հայաստան առաջնորդ եւ Իրանի, եւ այդ երկրներից առաջնորդ թեմերը, որոնց ծավալը բավականին մեծ է: Կան համագործակցության կարճատև մեջ, միջին երկարաժամկետ եւ երկարաժամկետ ծրագրեր: Դեսպանը գոյությունը հայտնեց վերջերս ՀՀ դաշնակցության դասվի

Պարոն Համիդ Ռեզա Նիքմար Էսֆահանին ժողովարեց Հայաստանի եւ Իրանի միջև կնքված դաշնակցության մասին, ըստ որի Հայաստանի Բաղադականները ընտանիքներով կարող են իրենց ձեռնարկել հանգիստ անցկացնել Իրանի միջկողմ: «Մենք շատ լավ հասկանում ենք, թե ինչ վիճակում է Հայաստանը, եւ ուզում ենք առաջնորդություն օգտակար լինել նրան»: Նա հայտնեց, որ միջ մեկնող ՀՀ Բաղադականները համար առաջնորդային հեռանկարով ռեժիմ է սահմանված, նրանց կարող են մեկնել առանց վիզաների: միջ կողմը կատարվեն հանգստի, առեօրի դաշնակցություն, եւ թե գոյությունը կլինի այնքան ներկայացնել Հայաստանի արտադրանքը, այդ հնարավորությունը նույն ժամ կնքվեն:

ՀՀ-ում Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Համիդ Ռեզա Նիքմար Էսֆահանին, դասասլանելով այն

բար Աբալեքի, արդյունաբերության եւ ֆինանսների նախարար Մոհամադ Կոնանի հետ: Հայաստանի մշակույթի նախարար հանդիպել է Իրանի մշակույթի եւ խղամական Էրաուի նախարարի հետ, արդյունքում կնքվել է դաշնակցություն: Ռուս համաձայնություններ են ձևակերպվել կառույցի եւ ճանապարհորդության միջոցով: Օդային եւ ցամաքային փոխադրությունների հարցերն արդեն վերջնականապես լուծվել են: Երկու երկրների միջև նոր կամրջի շինարարության կարգավորումը դաշնակցության միջոցով է ստորագրվել, ֆինանսական հարցերը լուծված են, մնում է միայն, որ հայկական կողմը ավարտին հասցնի շինարարությունը: Արդյունաբերության նախարարությունում նա հանդիպում է շեղի ունեցել: Բանակցություններ են ժողովարեց Լեռնակալային, գազամուղին առնչվող հարցերի վերաբերյալ:

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ

Նախիջեանում ճնշում են քրդերին

Ասրիան երջանում Նախիջեանի իշխանություններն ուժեղացնել են այնպեղ բնակչության քրդերի վրա գործադրող ճնշումները: Տեղի աղբյուրները հաղորդում են, որ ուժեղացնել էր համախառն ճնշումները եւ կազմակերպում էր կրակային գյուղերում եւ իրականացնում աղբյուրի խոզարկություններ: Անցյալ շաբաթ, օրինակ, առանց դասախոսի արտոնության գոնգվածային խոզարկություններ են անցկացվել Շարուրի երջանի Դերմենդ եւ Բյույումդուր-գյուղերում: Այդ ընթացքում ընդհանրացնել են ներառվել, ինչի մասը ձեռքարկվել է: Չորս կողման դաստան է բերվել անկաղ երջանական գրականություն դրանկալ փաստը: Ռոյնա այդպիսին են նույն խոզարկության ժամանակ հայտնաբերված Բաղվում օրինակներն Իրաստանի կողմ «Դանգե Կուր» թերթը, Մոսկվայում տղվող «Ընդդիմության ռադիո» հանգեք, Թուրքիա

յում գոնգվածային տղանակով Իրաստանի կողմ «Օզգյուր Ռիկ» եւ «Ազաթ» թերթերը: Ըստ նույն հաղորդագրությունների, Ադրբեջանի այդ երջաններից ու ԱՊՀ երկրներից այսպեղ ժամանող քրդերը նվաստանում են ներառվում արդեն օդակայանում, մասնավորապես, այսպեղ ձեռք են ներառվել ՌԻ ազգային խոր մի Բաղադականներ: Բացի այդ ուժեղացնող դաստանարտ արդանել է Իրանի Կարմազի մի Կուր գործարարի:

Տեղի երջանական երջանակներն այս ամենի մեջ ճնշում են Թուրքիայի ու Նախիջեանի իշխանությունների սեր կառույց: Այս առիթով իրենց վրա է ընթացվել շարվա օգոստոսին Ադրբեջանի ու Թուրքիայի հասակ ժառանգությունների իրականացում համաձայն հավաքական գործողությունը, որի արդյունքում 30 երկր ձեռքարկվեցին:

Վրաստանի խորհրդարանի արտակարգ նիստում բնարկվեց Աբխազիայի իրադրությունը

Վրաստանի խորհրդարանն արտակարգ նիստում ղեկավարել է ինչ Թեմար Բաղադականի իրադրությունը եւ անհամաձայնությունը ընթացում Երկրի համաձայն այն կայակրում է ինչ Թեմար Բաղադականի իրադրությունը: Աբխազիայի Գերագույն խորհրդի գործողությունները: Վրաստանի խորհրդարանը ընդունեց հայտարարություն, որեղ առկում է, որ Աբխազիայի Գերի ուռուցում իրավաբանական ուժ չունի: Փաստարկում նաեւ առկում էր Մոսկ

խոսի իշխանությունների վճիթը ընդունվել է այն ժամանակ, երբ Աբխազիայից արտաքված են բնակչության 70 տոկոսը եւ ԳԻ դասագաժակներին մեծ մասը: Վրաստանի խորհրդարանը ափսոսանք է հայտնում, որ աբխազական կողմը իր գործողություններով խախտանեց հաստատված բանակցությունները, եւ ՄԱԿ ին, ԵԱՀԿ եւ ԱՊՀ երկրներին խնդրում է սցրակցել Վրաստանին:

ՎՍՏԱՈՒՆՍ

Բաշկիրիա, Պայքար ընդդեմ կաւառակերության

ՌԻՅԱ, 2 ԴԵՎՏԵՐԵՐ, ՄՆԱՐԸ ՌՍՍ ԳՐԵՍ: Բաշկիրիայում շարունակվում է կաւառակեր եւ վարկաբեկված դաշնակցական անձանց փոխարինման արշավը: Գազեաներից դեմադրված վերահսկիչ կոմիտեի կուլեգան առաջարկել է դաշնակցական անձանց փոխարինել: Բացի այդ ուժեղացնող դաստանարտ արդանել է Իրանի Կարմազի մի Կուր գործարարի:

Կիրգիզիա, արտագաղթը նվազում է

ԲԻՇԿԵԿ, 2 ԴԵՎՏԵՐԵՐ, ՄՆԱՐԸ ՌՍՍ ԳՐԵՍ: Ազգային վիճակագրական վարչության սվայների համաձայն, 1994 թ. անցած ամիսներին Կիրգիզիայում դիտվել է բնակչության արտագաղթի նվազում: Մեկնողների թիվը անցյալ տարվա նույն ժամանակամիջոցի համեմատությամբ կրճատվել է 1,8 անգամ եւ կազմել 158 հազար մարդ:

Վրաստանի հանրադատության դաւրսերը

Բնական զազի դիմաց Թուրմենստանի հանրադատությանը Վրաստանի դաւրսերը կազմում է 500 մլն դոլար, 1992-93թթ. փոխանցումների դիմաց Ռուսաստանի Դաշնությանը՝ 135 մլն դոլար: Վրաստանը Թուրմենիային դաւրս է 50 մլն դոլար:

ՎՍՏԱՈՒՆՍ

Ուկրաինացի ուսուցիչները նույնպեղ դիմեցին գործադուլի

ԿԻԵՎ, 2 ԴԵՎՏԵՐԵՐ, ՓՄՍ: Ուկրաինայի ուսուցիչներն աշխատավարձի բարձրացման ուղահանցով եւորյա գործադուլ են սկսել: Գործադուլին մասնակցում է Կիևի դպրոցների 60 տոկոսը:

Լրեստական գործունեությանը մասնակցում են նաեւ Ուկրաինայի Բաղադականները

Ուկրաինայի որդես ինքնակալան ոլեսություն, կայացման գործընթացը զգնվում է արտասահմանյան ոլեսությունների հետախուզական մասնությունների ուսուցիչ Կիրգիզիայում սակ, որոնք փորձում են ստանալ երկու Բաղադական, սենսալան գիտակցանիկական եւ դաշնակցական ներուժը բնորադրող են ղեկավարություն: Այդպիսի եզրակացություն են եղել Ուկրաինայի անվտանգութեան մասնություն կողմից: Նրանք մասնակցեցին Այդ նիստում Լեռնակալային եւ իրականացնող գործունեության ղեմ դրախարի ակտիվացման հիմնախնդիրները, ինչպես նաեւ Ուկրաինայի նախագահի «Հանցագործության ղեմ դրախարի ուժեղացման ուղղությամբ անհրաժեշտ միջոցների մատչելի» եւս մասնագրի կատարման ընթացքը: Ինչպես ԻՍՄՈՒ-ՏՄՍՍ ին հաղորդել են Ուկրաինայի ԱԿՍ մամուլի

Մանդուղի դեպի դրսիս

Երկ կամեային երաժշտության սանդ Տորք Գերզվինցն նվիրված համերգին Հայաստանում առաջին անգամ հնչեցին նրա մյուզիկային երգերը: Երկվա համերգը նոյեմբերի 18-ին այստեղ տեղի ունեցածի կրկնություն էր՝ ունկնդրի խնդրանքով: Համերգի բեմադրիչ Օվսաննա Մարգարյանի վկայությամբ՝ համերգի կազմակերպումը ձգձգվում էր, որովհետեւ համապատասխան ծայրեր չէին գտնվում: Եւ անհ կոնսերվատորիայի 5-րդ կուրսի ուսանողուհի, Գոհար Գասպարյանի սան Լարիսա Աբրահամյանի եւ Ազգային օպերային բասոնի մենեջրի Վաղարշակ Օհանյանի, համամուրեցական մրցույթի դափնեկիր, կոնսերվատորիայի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի Իրինա Գասպարյանի (սաֆոնոն), կամեայինի մենակատար դաճակահարուհի Համասիյուն Մանուկյանի, ինչպես նաեւ համերգավարներ Սարինա Հովհաննիսյանի եւ Ասզնա Լազարյանի մասնակցությամբ երեւանյան բազմաճյուղ հայաստանի ավելացավ եւս մեկը: «Եւ դեռի դրսիս իմ սանդուղին եմ կառուցում»: Իսկ ցուրտ, հովհարային անջատմանում «լուսավորված» սրահում խնայողես դաճակահարի դայծառ մրցույթ էր, որովհետեւ մեծ ու լուրջ երաժշտության դարձաներից ներս աստեղ կային:

Գերզվինցն ամերիկյան ազգային ուրու ֆեւիոնալ երաժշտության հիմնադիրն է: Նրա երգերի շարքերը գրվել են Բրոդվեյի բասոնների համար եւ կառված են ռեգայների, բլյուզների եւ սիմֆոնիկների հետ, որոնցից հեռացվում են ծնվել են «Պորգի եւ Բես» օպերան, «Երկնագույն սաղարդիան» եւ մյուս մեծ կեսալի ստեղծագործությունները: Տորք Գերզվինցը կարող չուներ ոչ ակադեմիական կոնսերվատորիաների, ոչ էլ համալսարանական ամբիոնների հետ, որտեղ ավանդաբար դասախոսակցում էին ամերիկացի կոմպոզիտորները: Ծնունդը Պեներբուրգից էին, Գերզվինցը ազգանունով: Մեկնել էին ԱՄՆ հարստական Նյու Յարկը, եւ երբ ծնվել էր Տորքը, անունն արդեն ամերիկյան ծնունդ փոխված էր Գերզվինց: Տա նր կամեային երաժշտության ընդհանուր կարիերան նրանց չէր, ակամբը նյույորկյան փողոցների թխամալք բնակիչների երգերին, նա գրում էր, որ «ժամ» ու «բանոր» երաժշտության փոխարեն ուրախ ու բեքեւ երաժշտություն ուղիս հնչեցին: Նրա գեղարվեստական ուղիորդ դարձավ նյույորկյան կենցաղի երաժշտությունը, փողոցներում հնչող երգեր եւ Բրոդվեյի կոմիկական էստրադան: Միտա հարված էր Հարլեմ փողոցի Նեգրերի ու «հասակի» մարդկանց համար գրած նրա երաժշտությունը երկար ժամանակ մեծ երաժշտության ուղիորդաստեղծ ամրոց մուտք չուներ: Գերզվինցը ամերիկյան ազգային ֆոլկլորը համարում էր քաղերա ընդհանրապես դարձավ: «Իմ փառքը ինձ է» երգով երգի սեփեստը գրում էր ավագ եղբայրը, թայց մեծ կեսալի գործեր ստեղծելիս դիմում էր ամերիկյան գրականության իր ժամանակակիցներին: Ընդհանուր Անդրեյ Մեյրսոնին, Լուի Բրամսթրիցին, Լեոպոլդ Գուդին: Առաջին համաշխարհային պատերազմը ամերիկացիների հոգեւոր կյանքում անվստահության մրցույթ էր ուրվազծել, եւ Գերզվինցի ուրախ մյուզիկաները կենցաղ երաժշտության ազդակներ եղան (գրվեց «Լայպան»): Չեսո Գերզվինցը, ըստ զր փնթունիկ հնչողության էլ արժանազակ, հետ կատարելագործվելով անսպասելի մուտք ունեցավ նաեւ բարձրաշխարհիկ հասարակությանը, ուր վերստի խալային ունկնդիր երգը լսելով դա հանքեց այն 5 անգամ կրկնել: Նրա երգերը նվաճեցին նաեւ Մուլենոուերը («Ինչ որ մեկը փրկում է ինձ»), դասվեցին քաղված էին ստաստության եղջյուրից (գրել է մոտ 300 երգ: երբ 40 երգեր դարձանակ մեծ կորցրել էր, մեքիմներին փարսեց իմ գլխում այնտեղ երգ կա, որ 100 արում էլ չեմ հասցնի գրի առնել): 1937-ի հուլիսի 11-ին 38-ամյա Գերզվինցը հեռացավ կյանից՝ ամերիկյան դատավանների մեջ իր հուսարժանը կերտած:

Ն.ԱՐՄԵՆՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Կերպարվեստի եւ կինոյի փառասուն

Երկ, երեսնի կինոյի սանդ բազմեց «Կերպարվեստի եւ կինոյի» փառասուն, որը կազմակերպել են Հայաստանում Զրանիայի դեպարտամբունը, Հայաստանի կինեմատոգրաֆիսների միությունը եւ ազգային ֆիլմադարանը: Փառասունի ընթացքում կենդանացվեն նկարիչների մասին դաստոր Հրանտիացի ու ժամրիների (Գոդար, ժան Կյուրե, Բիսսոն Հուազիոն, ժան Էսսաժ եւ այլն) 44 ֆիլմ, որոնք դեռեւ 1992-ին ցուցադրվել են նաեւ Փարիզի ժողովրդական կինոթատրոնում, իսկ այնուհետ 5-րդ հանրադեմոկրատիայի ալլ հաղահներում: 1994-ին Զրանիայի ԱԳԸ գնել է ֆիլմերը՝ ԱԳԳ երկրներում ցուցադրելու համար:

Փառասունի առաջին փուլում (գնել ենքերի 2-14) հայ հանդիսասեւի ու արտարվարը կենդանացվեն Մաննի, Վան Գոգի, Սեզանի, Պիկասոյի, Մատիսի, Լուիս Զերնանդեւի, այլ ժամայված նկարիչների ստեղծագործությանը նվիրված ժամադրվեն, ինչպես նաեւ դարակցի Հրանտիացի նկարիչների ստեղծագործությունները (Յերեան, Ալեքսանյան, Բիստ, Լեոնակ, Սոնորի եւ այլն) ֆիլմերը («Մե

խանիկյան բալետ», «Պենելոպե», «Ազդանան», «Էնս» եւ այլն): Ի դեռ, Հրանտիացի նկարիչները ընդհանուրապես չափազանց հազվադեպ են անդրադարձել կինեմատոգրաֆի ժամրին, ի սարքում ամերիկյան գործընկերների (Մոու, Ուոլիս, Բեյեյե, Սաֆ Լարեն եւ այլն) եւ այլ հանգամանքն էլ ավելի արժեւալոր դարձնում վերը նշված ֆիլմերի ցուցադրումը:

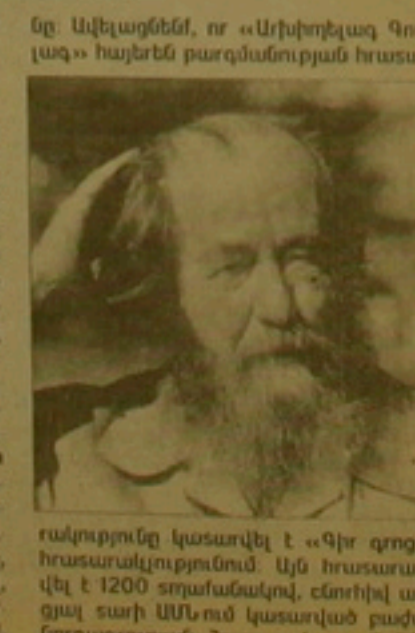
Փառասունի երկրորդ փուլում, (գնել ենքերի 14-20) կենդանացվեն հայ նկարիչներին նվիրված հայ սեփեստների գործերը («Մարտիրոս Մարյան», «Բաժնեկ Մելիքյան», «Հակոբ Կողբյան», «Ալվազովսկին եւ Հայաստանը» եւ այլն), որոնց ցուցադրումով էլ կեզրափակվի փառասունը: Փառասունի Հրանտիացի մասի ծրագրով երեսնի կինոսանն այսօր կցուցադրվեն «Վան Գոգ», «Գերնիկա», «Մոնեի գործը», «Պատերազմի սարսափները», «Վախի արժանները» ֆիլմերը: Ալիգրը ժամը 15-ին, թողը ֆիլմերի համար տոմար՝ 100 դրամ:

Ն.ԱՐՄԵՆՅԱՆ

ԳՐԱՆՈՒՆ

Այս քարգմանությունը կյանք էր ինչ համար

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓՍՏՏ՝ Այսօր քննուրեւը քարգմանիչ գրող, հրատարակիչու Մուրեմ Հովհաննիսյանը Ալեքսանդր Սոլժենիցինի «Արխիպեպոստոլ Գուլագ» գրքի քարգմանությունը: Գրքի հայերեն հրատարակության առթիվ ժողովուրդի սանդ դեկտեմբերի 2-ին կազմակերպված «գիտնեմունք» համալսել էին հանրապետության արվեստի եւ գրականության ժամայված գործիչներ, Հայաստանում հավասարազրկված դիվանագիտական այրեր: Հայաստանում Ռուսաստանի դեպարտամենտի Ռուսոլոը եւ այլ կուրս ունեցողներ իրենց երախտագրության եւ ընդհանրապես իտալերն ուղղեցին Մուրեմ Հովհաննիսյանին: Թարգմանիչը իր գիրքը նվիրեց Ազգային գրադարանին, երեսնի ունեւանդարանի գրադարանին, Նիկոլ Աղբալուն անվան մանկական գրադարանին եւ այլ կազմակերպություններին: «Այս գիրքը ծնարիս ու դու մասին է կարեւոր արդարությանը, ծեծարությանը դայիարի միջոցով, կյանքը կորցնելու գնով հասնել է Գրան կեղծ լողուցներ ու կեղծ արժեքներ լեզան Այն շատ դաժան իրականության մասին է», նեցը Ա. Հովհաննիսյանը:

Մուրեմ Հովհաննիսյանը

Ուլիս էն ներկայիս «Հայ գրողներ», որոնց միությունը երեք տարի առաջ գրանցվեց ՀՀ արդարադատության նախարարությունում եւ ուլիս Գեորգիսեւի երեւանյան վարչապետության որոշման քարնագմանը օրհրդատվան կատարումների եւ ասիկանություն միջոցով ներխուժեցին երեսնի գրողների տան որոշմամբ իրենց հասանելի լինելու ներս գրադեցնելու դրանաբով: Չիմացանք, թե ուլիս էն, նրան ստույգիս հրավիրված չէին: Դրա փոխարեն, ներկաներ իրենց դրաստվանները զվեցին այս հարցին:

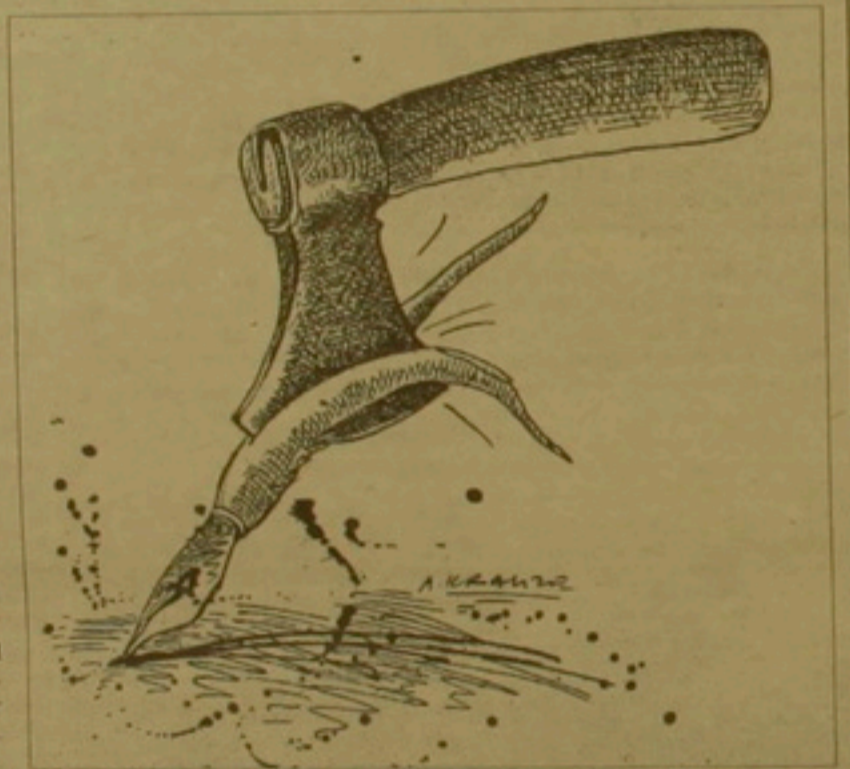
օրենսգրքի 37-րդ հոդվածը նում է, որ իրավաբանական անձը դադարում է լուծարվել կամ վերակառուցման (միաձուլում, բաժանում, միացում) դեպքում: «Իսկ Հայաստանի գրողների միությունը չի դադարել գործելուց եւ չի լուծարվել, չի վերակառուցվել: Ռուսի հայ գրողների միությունը չէր կարող Հայաստանի գրողների միության իրավահաջորդը համարվել եւ օրենքով գրվում է սեփականություն դաճանաբախուրդ արել իրավունքից: Իսկ արդարադատության նախարարությունը գրողների տան հասցեում նրանց գրանցելիս դրաստվար էր հարցում

ի միության նոր դեկլարությունն ավելի քայլ օդալ է երեսն, չեմ ուզում հավասար, որ բարձրագույն իշխանությունների կողմից կա հետադարձական բացատրական վերաբերմունք Հայաստանի գրողների միության հանդեպ» (Ռազմիկ Դավիթյան):

Ի դեռ, դեկլարության մասին: Բացահայտ ենքարություններ կան, որ «դաճակցությունը գրավել է գրողների միությունը դաճակցական նախագահի շնորհիվ», մոտավորապես այսպես դաճակի վզայի խնձորնակ: Վարչության քարտուղար Դավիթ Մուրա

Ուլիս էն «Հայ գրողների քարեկամները» եւ ինչպես էն նրանք մարտնչում... «Հայաստանի գրողների» դեմ

«Նրանց մեջ կարող եմ ճանաչել միայն Հովհաննես Մելիքյանին» (Մեսակ Արզումանյան), «120 ոտքի անդամավճարով եւ երկու շիշ կոնյակով միության անդամ դարձան» (Տեղից), «Նախագահը Հայկ Հայրապետյանն է, նրանց հետ գրողներ շատ ունեցանք, ոչ մի դրական արդյունք: Առաջարկեցին Հայաստանի գրողների միության որոշազանդայի բյուրոյի 5 սենյակը, չիսմաճայնեցին (Ռազմիկ Դավիթյան), «Մի տան, թե ուլիս էն այդ միության անդամները, որ ինչպես վերաներից են հողարում, իստ մեջ էլ հարց լուծենք: Մի թե մեմ հավաստագր ենք» (Ավարդ Պետրոսյան), «Հենց հիմա գնանք «Կերասնական» արճարան, նրան միտ այնեղ ենք» (Վանիկ Մանրյան), «Ում ուզում եմ հարցրել, մեկ են գործարաններն ու փող հավաքել: Մեքենա են վաճառել... Ու խոլիկանությունը մինչեւ այսօր շարունակում են» (Հրայր Մարտիրոսյան), «Մեր քարնագմունքն սկզբում հարեց այդ կազմակերպությանը, թայց նրանց գրականության համար, որն սեղծվել է Հայաստանի գրողների միությունում, նրանք սաստ իրեն չէին կարող ու ման վերադարձանք 60-ամյա փանդոյրներ ունեցող միության» (Կառլեն Գայանե): Տորքը իստ լափյանը երկ լաճարությանը քարնագրած «Ռեանե» հոդվածում նրանց անվանում է գրանդների մի կոծ քարգմանություն, որոնք սասնյակ խալիներ դիմել են Հայաստանի գրողների միության անդամագրվելու եւ մեքմել են անգիլ ռեսան շի: «Նորահայտ վիդյասաններից մեկը, որի մասին հայտնի է, թե «Հայ գրող» միության կազմում գրողված է ձկան ստուժախով, իմ հարցին, թե դա ինչ կարող ունի գրականության հետ, դրաստվանում է թա, Լեի կոչվում է Պարույր Մեսակի անվան գրական ֆունդ, որի տեւեն են ես»:

անել սեփականաբախուրդ Հայաստանի գրողների միությանը», ասաց նա: «Թող գնան, սեղծեն այնպես, ինչպես մեք ենք սեղծել»:

Իսկ թե ինչպես է սեղծվել գրողների տան կամ ինչ միջոցներով, ներխուժեր, ամեն դեպքում, դժվարացան իրենք, «Բայց անցյալի եւ ներկայի հայ գրողների վաստակով հասնուցվել է այն», արագ Ռազմիկ Դավիթյանը: Ռուս է հասնուցվել «Պետրոսյանը, ամեն մեկիս»:

Ի դեռ, ժամանակին գործով հայտնի ճանաչված հայ գրողների մի մասը (14 կոչի) լեի են հայ գրողների 23 հոգանոց միությունը եւ վերադարձել «մայր միություն (Մերո Խոսեղադյան, Վազգեն Մանուկյանյան, Արմենակ Պարույրյան): Հայ գրողների միության նախկին նախագահ Մերո Խոսեղադյանը նամակներ է եղել Պետրոսյանին եւ Հայաստանի գրողների միությանը սեղեկացնելով իր վերադարձի մասին:

Ամեն դեպքում, կարծիքներ հնչեցին, որ իրավական ասյանների կողմից Հայաստանի գրողների միության քարնագր եւ գրավոր քարգմանի անդատաստան քողմկը քայլ է արվել երեսուրդ, որ միության աշխատանքները որոշ քրչյանակներին համար անցանկերի էր: «Բաժանի, որ գրեւ, Գրողների ընկած դրաստվել մի դի քարնագր, մեկ հասցեղին մեք տղը: Բայց ժամիկ բեքե չեմ կարող» (Ավարդ Ավարդյան): «... իսկ թե ինչ կարողանանք արվելուց մեք գրողների կազմակերպությունը, նրանք շատ լավ են դրաստվեցնում... 88-րդ ազգային գարբոնի վերանձնան օջախն էր գրողների միությանը (Ավարդ Պետրոսյան), «Գուցե գրողներ

Ռուսաստանի Գրողների միության ոչ քարեկամների շարքում նեցը նաեւ որոշ լրագրողների, որոնք իր ժամրանով լուսարանվում միության վերջին համարումարդ ղեկարության դրաստվելուց: Պետրոսյանը քարնագրում էր քարնագրողներին: Իսկ հատանալական

Ռուսաստանի Գրողների միության քեւանիները, որոնք մարտնչում են նրանց դեմ, դեռ այնքան էլ իստակ չէ, չնայած հասակ է մի բան, արժեքից կարգաբանակ ունեւանյա դեպքում Հայաստանի գրողների դեմ ոչ ոք չի մարտնչի: Գուցե անգամ հայ գրողները:

ՈՒՐՄԱՆ, ԽԱՇՈՒՄՅԱՆ

